

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/29/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8722201340
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8722201340.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Elišky Wagshalovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Moniky Tobiašovej, vo veci starostlivosti o mal. dieťa: W. G., nar. X.XX.XXXX, bytom u matky, zast. opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny L., dieťa rodičov: matka, H. G., nar. X.X.XXXX, bytom H. XX, XXX XX L. - T., právne zast.: Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o. so sídlom Nám. sv. Egídia 93, 058 01 Poprad a otec, W. G., nar. XX.X.XXXX, bytom H. XX, XXX XX L. - T., v konaní začatom na návrh matky o zvýšenie výživného, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 10P/75/2022-61 zo dňa 03.10.2022, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Matka v čase podania návrhu maloletého navrhovateľa žiadala zvýšiť výživné.
2. Navrhovateľ sa k návrhu matky pripojil.
3. Okresný súd Poprad ako súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„ I. Z v y š u j e výživné zo strany otca určené rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 17C/68/2004 zo dňa 4.3.2005 na mal. W. G., nar. X.XX.XXXX zo sumy 33,19 eur na sumu 220,- eur mesačne od 10.5.2022, ktoré je otec povinný platiť do rúk matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

II. D I Ź n é výživné za obdobie od 10.5.2022 do 30.9.2022 činí zo strany otca sumu 600,- eur, ktorú zaväzuje otca uhradiť v lehote 90 dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám matky.

III. V prevyšujúcej časti návrh matky z a m i e t a .

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

4. V zákonom stanovenej lehote podal proti výroku rozsudku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti odvolanie navrhovateľ podľa § 365, ods. 1, písm. f), h) CSP. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a návrhu vyhovel v celom rozsahu.

5. Povinný z výživného vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že súdom určená výška výživného je maximálna hranica jeho možností.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj ako „CMP“), v spojení s ust. §

34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „CSP“) preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že sú splnené predpoklady pre zrušenie napadnutého rozsudku a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Podľa § 78 ods.1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

8. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

9. Podľa § 35 CMP, je súd povinný zisťovať skutočný stav veci, ktorý je podkladom pre rozhodnutie. Znamená to, že súd je povinný zistiť v konaní skutočný stav veci, ktorý je mierou čo najbližšieho priblíženia sa hmotnoprávneho rozsahu práv a povinností a právom chránených záujmov.

10. Podľa § 36 CMP súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

11. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určovanie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodovania, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania.

12. Navrhovateľ v odvolaní namieta, že súd pri svojom rozhodovaní o zvýšení výživného nezohľadnil výlučnú osobnú starostlivosť matky ako ani skutočnosť, že povinný z výživného nikdy syna nenavštívil a neprispel na jeho výživu.

13. Ako to vyplýva z vykonaného dokazovania, súd pri posudzovaní zárobkových možností a schopností ako aj majetkových pomerov otca vychádzal z jeho príjmu 440 Eur mesačne.

14. Odvolací súd má za to, že záver súdu o tom, že je v možnostiach a schopnostiach otca platiť výživné vo výške 220 Eur. Pri posúdení možností a schopností povinného z výživného súd vychádzal z priemerného príjmu otca dosahovaného v sume približne 1.100,- eur s poukazom na jeho posledný dosahovaný príjem v pracovnom pomere, ukončenie pracovného pomeru, evidenciu v nezamestnanosti, ako aj to, že otec si aktívne hľadá novú prácu a výška priznaného výživného nie je dostatočne odôvodnená. V konaniach dotýkajúcich sa vyživovacej povinnosti je povinnosťou súdu zistiť skutočný stav veci, čo podľa názoru odvolacieho súdu nebolo vykonané v dostatočnej miere. Súd podrobne neskúmal aké sú možnosti a schopnosti otca na trhu práce dosahovať príjem vzhľadom na jeho vzdelanie, pracovné skúsenosti, zdravotný stav a pod.. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že otec pracoval v NDS, a.s., kde s ním bol končený pracovný pomer z dôvodu, že sa stal nadbytočným. Vymeriavací základ za obdobie posledných 6 mesiacov jeho zamestnania predstavoval 1.630 Eur, čo predstavuje sumu približne 1.143 Eur v čistom. Bolo mu vyplatené odstupné vo výške 5.168,79 Eur. Je potrebné brať do úvahy skutočnosť, že pracovný pomer s povinným z výživného nebol skončený z dôvodov na strane zamestnanca, ale na strane zamestnávateľa. Nemožno hovoriť o bezdôvodnom vzdaní sa príjmu. Preto jednoduchá aplikácia § 75, ods. 1, veta druhá Zákona o rodine nie je namieste. Ako to vyplýva z doposiaľ vykonaného dokazovania, povinný z výživného od 1.5.2022 podniká na základe živnostenského oprávnenia. Súd vo vzťahu k preukázaniu súčasnej výšky príjmu povinného nevykonal žiadne dokazovanie.

15. Keďže súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal dokazovanie so zameraním sa na určenie výšky výživného, odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok postupom vyplývajúcim z ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP a vec vrátil súd prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1, 2 CSP).

16. Po vrátení veci je úlohou súdu prvej inštancie doplniť dokazovanie so zameraním sa na určenie výšky výživného posúdením všetkých relevantných zákonných kritérií pre jeho priznanie (§ 75, ods. 1 ZoR). V konaní je potrebné ustáliť výšku príjmu povinného a aké sú jeho možnosti a schopnosti dosahovať príjem. Až v prípade, ak ním predložené dôkazy o výške príjmu sú v hrubom nepomere s príjmom zamestnanca na pracovnej pozícii zodpovedajúcej predmetu podnikania povinného, jeho kvalifikácii, pracovným skúsenostiam, ponukám práce na regionálne určenom pracovnom trhu, prichádza do úvahy aplikácia § 75, ods.1, veta druhá Zákona o rodine. Je vhodné povinného poučiť, že v prípade, ak súdu nepredloží všetky relevantné podklady a nepreukáže príjem z inej než závislej činnosti na možnosť aplikácie fikcie príjmu podľa § 63, ods. 1 Zákona o rodine. Odvolací súd dáva do pozornosti súdu prvej inštancie, že vzhľadom k tomu, že povinný z výživného nepodal odvolanie proti súdom určenej sume výživného 220 Eur mesačne, odvolanie podal len oprávnený z výživného a ide o závislé výroky, vzhľadom na aplikáciu zásady *reformatio in peius* (zmeny v neprospech odvolateľa), nie je možné v novom rozhodnutí súdu určiť výživné nižšie než bolo určené napadnutým rozsudkom.

17. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne o trovách prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).